

SZENIOR NYELVTANULÓKAT TANÍTÓ NYELVTANÁROK TANÍTÁSRÓL ALKOTOTT FELFOGÁSÁNAK ÉS ALKALMAZOTT MÓDSZEREINEK FELTÁRÁSA

T-7

Schiller Emese

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Kulcsszavak: időskorú tanulók; hatékony nyelvtanítás

A pilot kutatás célja nyelvtanárok idősek tanításával kapcsolatos felfogásának és alkalmazott módszereinek feltárása volt. Vizsgálatunkban idegen nyelvet (angol és német) tanító tanárok időskorúak tanításával kapcsolatos pedagógiai célkitűzéseinek és módszertani megoldásainak feltérképezését végeztük el. Az eredményeket egy esetalapú, longitudinális vizsgálat módszertanába kívánjuk beemelni. Az időskorúak és a fiatalabb generációk hatékony tanítása egymástól eltérő módszertani megoldásokat igényel. A stratégia, miszerint a kognitív és az affektív tényezőket egyaránt figyelembe kell venni (Bajusz & Jászberényi, 2013), mindkét esetben alkalmazandó. Azonban az időskorúakat tekintve a kognitív tényezők közül a munkamemória módosult működése játszik fontos szerepet (Grein, 2013). Az affektív tényezőket tekintve elsősorban a fiatalabb generáció képviselőitől eltérő tanulási motivációt kell figyelembe venni (Bajusz & Jászberényi, 2013). Az empirikus kutatás során nyolc idegennyelv-tanárral készült félig strukturált interjú, akik olyan nyelviskolában tanítanak, amely az időskorúakat (átlagosan 65 év) célozza meg. Az átiratokat a fenomenográfia módszerével elemeztük (Marton & Booth, 1997). Az elemzés alapján az idősek tanításának pedagógiai célkitűzéseivel kapcsolatban a megkérdezett pedagógusok egyetértettek abban, hogy a szeniorok tanításánál a kognitív képességek hanyatlását figyelembe kell venni, így a feladatok sokszínűsége, illetve az emlékezést elősegítő stratégiák az órák során elengedhetetlenek. A tananyaggal kapcsolatban két felfogás különült el: (1) a tankönyvorientált tanítás élvez preferenciát, külön figyelmet fordítva a tankönyvek szeniorok számára való adaptálására; (2) a kiegészítő, autentikus és szituatív anyagok bizonyulnak fontosnak, különös tekintettel a tanulói motivációra. E két felfogás egy szélesebb spektrum két pólusát jelöli, a két pólus közötti értelmezési módokat további felfogásbeli és módszertani megoldásbeli különbségek jellemzik. A megkérdezett tanárok egyetértettek a továbbképzés fontosságával, ami hangsúlyt fektetne az időskorúak nyelvtanulását befolyásoló tényezőkre. A kutatás kismintás, az interjúk orientálódás céljából készültek, de részét képezik a 2018–2019-es tanévre tervezett időskorúak nyelvtanításával kapcsolatos továbbképzési program megtervezésének.